ANUL III.—No. 331 —EDIȚIA A TREIA— JOUI 17 APRILIE 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA — BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA — BUCUREȘTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

CONGRESU NOSTRU

INFRINGEREA GRECILOR IN TESALIEA

CONGRESUL NOSTRU

Erĭ s'a început congresul al IV-lea al social-democrațieĭ muncitorilor din Romînia.

Pentru o partidă a muncitorilor, care apără interese protivnice, dușmane tuturor intereselor claselor domnitoare, partidul social-democrat și ziarul oficial zilnic al aceste partide, a fost pururĭ piatra scandaluluĭ, țelul tuturor loviturilor și al tuturor calomniilor. N'aŭ lipsit de la început să arunce asupra începătorilor agitațieĭ cele maĭ veninoase bale ale furieĭ lor.

Ce eram noĭ social-democrații? Ce eram noĭ aceĭ carĭ în loc să ne urmăm calea de oameni cuminți, la locul lor și așezați, ne apucăm să trezim din lungul somn al desnădejdeĭ, nu al nepăsăreĭ, pe ceĭ priviți ca vite de muncă și roabe? Niște nebunĭ, niște pungașĭ, niște înșelătorĭ, niște oamenĭ fără căpătîiŭ, carĭ căutăm să ne facem un traiŭ mănos pe spetele mulțimeĭ neluminate și deci lesne crezătoare!

Oamenĭ luminați, cumpăniți, filosofi, ne spuneaŭ: „Bune sînt ideile socialiste; frumos ar fi să se organizeze clasa muncitoare și să înceapă lupta pentru un traiŭ maĭ bun! Dar cu cine să facĭ această luptă? Nu vedeți ce coruptă e această clasă muncitoare? Cu cît e maĭ luminată, în contact cu civilizația orașelor marĭ cu atît e și maĭ rea, maĭ desfrînată, maĭ coruptă. Cu asemenea oamenĭ voiți să faceți o partidă?

„Nu vedeți că începeți a clădi cu noroiŭ, pe care îl vețĭ putea așeza în formă de piramidă pompoasă, pe cîtă vreme va fi secetă, dar pe care orĭ-ce ploaie o va preface în noroiul și mocirla din care a eșit?

„Căutațĭ maĭ întîiŭ de luminațĭ și moralizațĭ lumea muncitoare, faceți-vă din ea o falangă de oamenĭ sigurĭ și maĭ ales nu lăsațĭ nimic la o parte din cele de nevoie pentru a organiza o falangă de oamenĭ culțĭ, din clasele stăpînitoare, căcĭ numaĭ sub conducerea acesteĭ falange, clasa muncitoare va putea să se ridice pas cu pas din noianul asupririĭ și neomenieĭ

Ne-am zis atuncĭ că a pleca să facem propaganda moralitățeĭ la oamenĭ, ar fi o încercare zadarnică, pe cîtă vreme nu i-am organiza și pentru lupta de clasă. Noĭ știm că toate calitățile, carĭ fac mirarea omuluĭ de știință, s'aŭ dezvoltat la proletarĭ în luptă cu clasa stăpînitoare.

Din această luptă economică și politică, a ieșit acea solidaritate, care leagă pe muncitorĭ, fără deosebire de nație, saŭ religie. Din această luptă a eșit acel spirit de sacrificiŭ, acea pornire de a pune maĭ pe jos interesele personale, de cît interesele claseĭ.

In lupta muncitorilor pentru a forma societățĭ puternice, bine organizate, carĭ să poată fi cetățĭ puternice și neinvinse ale claseĭ muncitoare, s'a format acea cinste superioară, care face din banul dat de fratele de muncă un ce sfînt și de care nu se atinge nimenĭ pentru a-l îndepărta de la menirea luĭ.

Decĭ dacă voim ridicarea morală, intelectuală și sentimentală a muncitorimeĭ trebuie s'o organizăm pentru lupta de clasă.

Se vor întîmpla oamenĭ necinstiți, să fie dați în lăturĭ, pedepsiți, și să se organizeze controlul cel maĭ serios; vor fi trădătorĭ aĭ sfînteĭ noastre cauze, să-ĭ judecăm, să-ĭ înfierăm, să le punem pe frunte semnul luĭ Cain.

Prin aceste ecsemple vom ajunge să avem și noĭ o partidă ca în Germaniea!

Vom face ceea ce nicĭ o partidă burgheză n'a reușit să facă, de oare ce noĭ vom tăieă în carne vie, ceea ce ele nu pot să facă.

Decĭ, prietenĭ, nemic să nu ne descurajeze, să fim energicĭ și tarĭ, căcĭ al nostru e viitorul.

I. Nădejde

MUNCITORI

Agitați pentru reușita mareața a manifestațieĭ de 1 Maiŭ st. n., care va avea loc Duminică 20 Aprilie.

AL PATRULEA CONGRES

Deschiderea Congresuluĭ—Ziua de erĭ.—Chestiunĭ de rezolvat.

Erĭ, în vasta și frumoasa sală Hugo din capitală s'a început al 4-lea congres al social-democrațieĭ romîne.

Din 74 delegațĭ aŭ răspuns la apel 64; iar din 35 organizațiĭ din întreaga țară aŭ fost reprezentate 21.

Date fiind importantele împrejurărĭ prin care trecem, precum și importanța chestiilor la ordinea zileĭ, o bună parte dintre socialiștĭ și dintre cetățeniĭ capitaleĭ umpleaŭ lojile și locul rezervat publiculuĭ. Fie care aștepta cu nerăbdare și religiozitate deschiderea parlamentuluĭ muncitorimeĭ romîne.

Orĭ-cît s'ar contesta de prietenĭ, saŭ de dușmanĭ importanța acestuĭ congres, un lucru nu i-se poate tăgădui: seriozitatea. Căcĭ dacă pînă acuma am avut congrese cu delegațĭ culțĭ și bunĭ pricepătorĭ aĭ socializmuluĭ, n'am avut însă nicĭ odată un element muncitor atît de numeros și atît de conștient. Faptul că în congrese pătrunde acest element, faptul că prin acest chip participă direct la discutarea chestiilor carĭ-l privesc și că prin urmare își poate singur spune durerile și căuta leacurile nu-ĭ lipsit de importanță pentru dezvoltarea socialismuluĭ romînesc.

* * *

Ziua de erĭ a fost o dovadă strălucită despre cele zise maĭ sus.

Deși s'aŭ discutat chestiĭ intime și gingașe, deși delegațiĭ din provincie n'aŭ avut timp să se intereseze de aproape de ele, totuși discuția s'a menținut la gradul cel maĭ înalt de demnitate și aceste incidente s'aŭ rezolvat de congres spre mulțumirea tuturor. Și va recunoaște toată lumea că nu-ĭ ușor lucru, nicĭ chiar pentru oameniĭ încercațĭ în parlamentarism, de a trece cu cinste, demnitate și mulțumire peste toate incidentele pe care lupta zilnică țĭ-le pune în cale.

Cetirea raportuluĭ cluburilor și societăților, precum și discursul delegatuluĭ consiliuluĭ general — o desfășurare entuziastă a celeĭ maĭ rodnice activitățĭ socialiste din țara noastră — aŭ făcut din ziua de erĭ o zi foarte însemnată pentru social-democrația romînească.

* * *

După cît se poate vedea din prima zi, dezbaterile acestuĭ congres vor fi nespus de interesante și maĭ ales nespus de instructive pentru delegațiĭ muncitorimeĭ organizate din Romînia.

Maĭ ales chestiile privitoare la organizația partideĭ, cele maĭ importante, vor forma subiectul dezbaterilor de azĭ și mîne și avem puternica convingere că aceste dezbaterĭ vor aduce după ele întărirea și prosperarea partiduluĭ și prin urmare un pas maĭ mult spre ideal.

Dor

SFÎNTA ALIANTĂ

Depeșile vorbesc despre încheerea uneĭ sfinte alianțe între Rusiea, Germaniea și Austro-Ungariea. Franțiea, Angliea și Italiea ar fi pe cale de-a-ĭ opune alianța Apusuluĭ democratic. Ar fi cel maĭ mare cîștig pentru dezvoltarea spre democratism și socialism al lumeĭ.

Dar nu ne vine a crede că în adevăr s'a putut face o alianță trainică între ceĭ treĭ împărațĭ! Pregătirile Rusieĭ și mișcările suspecte ale Bulgarieĭ ne fac să nu credem în seriozitatea acesteĭ alianțe.

Mirză

DE-ALE LIGEI

S'a întîmplat un jalnic eveniment în bine-cuvîntata noastră țară: în ajunul învieriĭ Mîntuitoruluĭ, ni s'a anunțat încetarea din viață a maĭ multor *ligĭ* din diferite orașe—secțiunĭ din marea Ligă pentru prosperarea romănismuluĭ la frațiĭ de dincolo.

Nimic maĭ jalnic de cît acest eveniment de alt-mintrelea foarte ușor de prevăzut.

In adevăr, de la un timp încoace toată lumea pe care o pasionaŭ sentimentalismul, duioșiea și maĭ ales interesul burghezieĭ din Romînia liberă față de frațiĭ de dincolo, nu maĭ știa ce să creadă. Nicĭ manifestațiĭ, nicĭ balurĭ, nicĭ banchete într'un cuvînt nimic din cea-ce năștea entuziasm în pepturile tinereĭ generațiĭ și bucurie în inimele.... muzicanților noștri naționalĭ!

Se întrebaŭ oameniĭ cu mirare: unde sunt acele *efecte* ale entuziasmuluĭ bunilor Romînĭ, unde sînt balurile, unde manifestațiile și maĭ ales unde sînt vestitele banchete?

...Nenorociții! nu știaŭ că cea ce cu mintea lor naivă numiaŭ *efecte*, eraŭ în realitate *pricinĭ* și că adevăratele efecte sînt *ligile* carĭ dispar acum, cînd pricinele carĭ le-aŭ dat naștere aŭ dispărut la rîndul lor.

Fix

Infrîngerea Grecilor în Tesalia

Părăsirea Tesalieĭ. — Incapacitatea prințuluĭ moștenitor.—Succesul puterilor

După crîncene lupte, după o împotrivire vitejească, de-o dată ca din senin armata greacă s'a retras la Farsal. Toată Tesaliea, cu Larissa și Volo e, putem zice, în mînile Turcilor. Vor căuta Greciĭ să ție piept la Farsal? N'a intrat în inimile lor descurajarea? Nu putem ști: veștile sînt contrazicătoare; nu știm măcar cîțĭ grecĭ sînt concentrațĭ acuma pentru a apăra drumul spre Atena? Unele știrĭ vorbesc de 40,000, ceea ce-ar fi bine, altele de 10,000 numaĭ, ceea ce-ar fi nespus de răŭ și ar însemna că armata din Tesaliea nu s'a retras în ordine, ci a fugit zdrobită. Noĭ, de o cam-dată credem că oastea Grecilor s'a retras în ordine și deci că stă la Farsal gata de luptă orĭ cel puțin că se pregătește la o împotrivire cît maĭ energică la înaintarea Turcilor.

Incapacitatea prințuluĭ moștenitor

Scump plătesc Greciĭ că și-aŭ pus armata din Tesaliea, fala lor, opera atîtor anĭ de jertfe grele băneștĭ sub conducerea prințuluĭ moștenitor și a unuĭ stat major de curtenĭ! N'aŭ avut bunul simț de-a înțelege că a te fi născut prinț nu e îndestulător? N'aŭ știut că a fi moștenitorul tronuluĭ nu înseamnă încă a avea talentele și cunoștințele ce se cer de la comandantul uneĭ armate ce avea a se lupta cu trupe superioare ca număr și conduse de ofițerĭ de stat major esperimentațĭ și învățațĭ după planul făcut de strategiștĭ germanĭ.

Prințul în îngîmfarea-ĭ copilărească a crezut că poate înlocui totul prin apelul ce făcea la soldațĭ **să se poarte vitejește, căcĭ pe umeriĭ lor aŭ numele săŭ!**

Succesul puterilor!

In sfîrșit se apropie momentul, cînd politica urmată de puterĭ va fi coronată de izbîndă! Mulțumită marilor puterĭ europene Turcia va putea înfrînge pe Grecĭ și le va impune o despăgubire mare de războiŭ. Ne mirăm de ce încaltea n'ar desființa Grecia cu totul prefăcînd'o iară-șĭ pașalic! De asemenea, o dată ce puterile se află în toiul menireĭ lor de a păstra neatinsă împărăția turcească și autoritatea Sultanuluĭ, de ce n'ar d'a iară-șĭ pe Cretaniĭ răsculațĭ pe mîna Turcilor? Ar ști eĭ Turciĭ să învețe pe Grecĭ minte cum aŭ învățat pe Armenĭ în Asia și chiar în Constantinopol!

Această politică e în adevăr „fin de siècle„ și caracterizează minunat de bine starea morală a claselor stăpînitoare din Europa civilizată și creștină. In maĭ vie lumină trebue să vedem lucrul cînd ținem seamă că reprezentanta conștientă a claseĭ muncitoare, social-democrația din toata țările s'a arătat contra țăranieĭ turceștĭ și de partea popoarele apăsate.

Și în această chestie, ca și în toate o prăpastie desparte clasa stăpînitoare de clasa apăsată! Europa socialistă va ști să facă domnia dreptățeĭ și moraleĭ pe pămînt; burghezimea a dat faliment și în această privință.

Virtus

Al IV-lea Congres

al

SOCIAL-DEMOCRAȚIEI DIN ROMANIA

ZIUA DE 15 APRILIE

Ședința se deschide la orele 10 dimineața, în sala Hugo.

I. Nădejde urează ca lucrările celuĭ de al IV-lea congres să fie rodnice și bine-făcătoare partiduluĭ.

Se aclamă președinte provizoriŭ prietenul Gh. Petrovicĭ din Iașĭ, iar secretarĭ: Ioanide și Graur.

Prietenul Const. Z. Buzdugan, secretarul consiliuluĭ general, citește următoarele telegrame de aderare și felicitare:

Din Galați:

Salutăm deschiderea celuĭ de al IV-lea congres al social-democrațieĭ din Romînia.

Trăiască socialismul internațional!

M. Iticovici, Dimitriu, V. S. Minciu, Levingston, Ionașcu, Panaitescu și Cozmin.

Din Craiova:

In ajunul plecăreĭ mele din țară salut al patrulea congres al social-democrațieĭ din Romînia.

Trăiască partidul muncitorilor!

Pencioiu.

Se dă cetire demisiuneĭ din congres a d-luĭ Emil D. Fagure, redactată în termeniĭ următorĭ:

Onor. D-le Președinte,

Rog primiți prin aceasta demisia mea din sarcina de delegat al Clubuluĭ Muncitorilor din Bucureștĭ la al IV-lea Congres al Partiduluĭ Social-democrat și avizațĭ comisia de verificare a titlurilor.

Primițĭ asigurările mele de stimă.

Emil D. Fagure.

Bucureștĭ, 15 Aprilie 1897.

Se amînă deciziunea asupra acesteĭ demisiĭ pentru verificarea mandatelor delegaților.

Se procede la verificarea mandatelor și congresul se declară constituit cu 76 delegațĭ. reprezentînd următoarele 21 organizațiunĭ, din cele 35, cîte sînt afiliate la Partid:

Clubul Muncitorilor central din Bucureștĭ, reprezentat prin 40 delegațĭ.

Clubul Muncitorilor din Galațĭ, 4 delegațĭ.

Clubul Muncitorilor din Craiova, 3 delegațĭ.

Clubul Muncitorilor din Iașĭ, 3 delegațĭ.

Clubul Muncitorilor din Ploeștĭ, 3 delegațĭ,

Clubul Muncitorilor din Bîrlad, 1 delegat.

Clubul Muncitorilor din satul Lucenĭ, (comuna Stînca, județul Iașĭ), 1 delegat.

Clubul Muncitorilor din Tulcea, 1 delegat.

Arbeiterbildungsverein, 1 delegat.

Societatea lucrătorilor curelarĭ din Romînia, 2 delegațĭ.

Sindicatul lucrătorilor brutarĭ din Bucureștĭ, 2 delegațĭ.

Societatea „Nicovala“ a lucrătorilor lăcătușĭ, 1 delegat.

Societatea «Egalitatea», a lucrătorilor de încălțăminte, 3 delegațĭ.

Cercul de propagandă al studenților social-democrațĭ din Bucureștĭ, 1 delegat.

Societatea «Dezrobirea» a lucrătorilor croitorĭ, 2 delegațĭ.

Clubul Muncitorilor din coloarea de Verde (Bucureștĭ), 1 delegat.

Societatea «Ajutorul» a femeilor, 3 delegate,

Clubul Muncitorilor—«Infrățirea» din Bacăŭ, 1 delegat.

Societatea «Internațională» a lucrătorilor cuferarĭ, 1 delegat.

Se face apelul nominal. Prezențĭ 63 domnĭ delegațĭ.

Se procede la alegerea biurouluĭ definitiv, și se proclamă:

Președinte, Sofia Nădejde.

Vice-președințĭ, Iacob Țăranu și G. Eteneanu.

Secretarĭ, Achil Ioanide și V. I. Popovicĭ.

Prezidează Iacob Țăranu.

Tache Georgescu propune ca dezbaterile congresuluĭ să se dea cît se poate maĭ pe larg, ca să vadă toțĭ muncitoriĭ din țară ce se lucrează la congres.

Nădejde sprijină propunerea luĭ Tache Georgescu și cere să se pună la vot.

După ce Niculescu dă oare carĭ lămurirĭ, se cere închiderea discuțieĭ.

Se pune la vot și se primește.

Se dă citire din noŭ demisieĭ luĭ Fagure.

Speranță cere să se respingă demisia, nefiind motivată.

Ficșinescu cere să se primească demisia fără discuție.

C. Niculescu se miră că tocmaĭ Fagure își dă demisia din congres, aceasta e o sfidare adusă congresuluĭ și nu e un fapt social-democrat. D. Fagure trebuia să-șĭ susțină demisia, iar nu să dezerteze ast-fel. Crede că această demisie are pricinĭ serioase.

Președintele crede că nu trebue să maĭ întindem discuția asupra acesteĭ chestiĭ.

Tache Georgescu zice că nu trebue să trecem peste demisia luĭ Fagure așa de repede. Fagure a făcut aseara o întrunire la dînsul și vederile desfășurate de d-sa atuncĭ sînt credem, dăunătoare mișcăreĭ. D-sa trebue să vie în mijlocul nostru să se justifice.

Nădejde zice că dacă Fagure ar fi avut motive, le-ar fi pus în demisie.

Niculescu propune să se respingă demisia, de oare-ce Fagure nu și-a expus motivele carĭ îl îndeamnă să facă acest pas, în fața congresuluĭ.

Edelstein cere să se discute chestia în ședință secretă.

Se închide discuția. Se pune la vot demisia, prin vot secret, și se respinge cu 28 voturĭ contra 26.

Al. Georgescu. Votul asupra demisieĭ s'a operat în necunoștință de cauză. Nu e corect din partea luĭ Fagure ca să-șĭ dea demisia, după ce însușĭ el a cerut să fie ales de cître clubul muncitorilor din Bucureștĭ. Dacă Fagure nu vrea să-șĭ dea seamă de actul săŭ înaintea congresuluĭ, trebue să și-o dea înaintea delegațieĭ bucureștene din care face parte.

Fagure. Imĭ daŭ demisia din noŭ. Vreaŭ să-mĭ recîștig independenta persoaneĭ mele. Fie-care delegat are dreptul să se retragă din congres, dacă vrea. Nu vreaŭ să spun nimănuĭ nicĭ un motiv.

Al. Georgescu. Fagure se înșeală cînd crede că un delegat poate să-șĭ retragă cînd vrea mandatul dat de către o organizație. In partidul nostru vrem disciplină, iar nu anarchie.

Ședința se ridică la ora 12.

* * *

După amiazĭ ședința se deschide la ora 2 sub președenția prieteneĭ Sofia Nădejde. Răspund la apelul nominal 63 delegațĭ.

Se dă citire următoarelor telegrame.

Din Ivești:

Dorim izbîndă strălucită.

Petică, Popa.

Din Văleni:

Salutăm congresul social democrațieĭ romîne.

R. V. Valianu, G. Enache, Niculescu, Mărculescu Craioveanu.

Din Galați:

Muncitorimea gălățeană salută cu entuziasm al IV-lea congres al muncitorilor din Romînia Trăiască social-democrația internațională.

Dimitriu

Din Brăila:

Doresc lucrărilor congresuluĭ desăvîrșită izbîndă în lupta sfîntă pentru dezrobire. Trăiască social-democrația internațională, trăiască! congresul.

Goldman

Din București:

Mereŭ înainte. Trăiască social-democrația internațională.

Lucrătorii pălărieri

Din Iași:

Clubul social-democrat urează congresuluĭ al patrulea al social-democrațieĭ romîne o spornică activitate. Trăiască partidul social-democrat!

p. comitetul execuțiv *Chinezu*

Din Tulcea:

Transmitețĭ întreguluĭ congres sufleteștile noastre salutărĭ; dorim izbîndă în sfînta cauză pentru care luptăm, trăiască congresul! Trăiască social-democrația internațională!

pentru comitetul executiv, *Borlacoff*

Biuroul fixează ordinea de zi.

In întăiul loc vine; *raportul consiliuluĭ general asupra mersuluĭ partiduluĭ de la trecutul congres pînă azĭ.*

Al. Georgescu cere cuvîntul în chestie prealabilă. ChestieaFagure-Ionescu încă nu s'a rezolvit Fagure are conflicte personale cu Ionescu. Trebuia, să vie în congres să se explice, să vedem cine e vinovatul.

Șulder. Nu-ĭ chestiea Ionescu-Fagure ci chestiea Ionescu — Partidul social-democrat. Zice că poate dovedi că între Ionescu și Fagure nu-ĭ nicĭ o chestie personală.

Al. Georgescu cere săse ea deciziea luĭ Fa-

gure. Trebuie ca Ionescu să fie chemat să se disculpe saŭ înnaintea congresului, saŭ înnaintea unuĭ juriu.

C. Z. Buzdugan. Pînă acum nu s'a primit nicĭ o comunicare la biuroŭ în privința demisieĭ luĭ Ionescu din congres.

Florescu zice că trebuie să fie chemat Ionescu să dea lămuririle necesare.

Niculescu. Noĭ am venit la congres nu pentru chestiĭ de acestea, carĭ sînt de al doilea ordin, dar maĭ ales pentru ca să ascultăm darea de samă a consiliuluĭ general și să vedem ce a lucrat acest consiliu. De sigur că în raportul consiliuluĭ se vorbește și de chestia Ionescu pe urmă dacă se va găsi de cuviință, o vom discuta. Cere să se între în ordinea de zi.

(Va urma)

Luptele sociale în Elveția în 1897

Cu toate că s'a început o campanie destul ne însemnată, luptele sociale n'aŭ fost în Elveția așa de numeroase ca 'n cele-l'alte țărĭ. Cu toate astea, luptele muncitorilor, de la calea ferată și-ale muncitorilor berarĭ, aŭ avut un caracter general îmbrățișind întreaga țară.

Muncitoriĭ de la calea ferată prinșĭ în luptă aŭ dobîndit sub spaima uneĭ greve generale, concesiĭ destul de însemnate, care le-a îmbunătățit simțitor starea lor economică, și pe carĭ companiile le-aŭ îndeplinit cu destulă strictețĕ.

In cursul anuluĭ fură un mare număr de greve și de mișcărĭ pentru dobîndirea de condițiĭ maĭ priincioase de muncă cele maĭ multe s'aŭ ajuns ținta.

Starea industrială a țăreĭ fiind cu mult înbunătățită în 1894, muncitoriĭ fără îndoială s'ar fi putut folosi de ea maĭ bine. Dar mișcarea profesională din Elveția se găsește încă înapoiată, organizațiile care se află fiind slabe și mărgenite la un număr mic de muncitorĭ, așa că luptele nu și-aŭ găsit mijloacele trebuitoare să se susțină. Ast-fel se poate zice cu drept cuvînt că ele nu-s de cît forme zadarnice, ascunzînd golul celor susținute.

Condițiunile generale sînt prielnice pentru mișcarea muncitorilor, trebue numaĭ a se folosi de ele utilizîndu-le maĭ bine de cît s'a făcut pînă acum.

Dar nu s'a petrecut tot așa și cu lupta lucrătorilor berarĭ, care se termină cu înfrîngere. Mișcarea începută în luna luĭ Martie dăduse resultate satisfăcătoare. Cu toate astea, lupta începu din noŭ în Iulie, aproape în toată Elveția, provocată de către berariĭ, carĭ nu puteaŭ răbda isbînda dobîndită de către lucrătorĭ și carĭ voiaŭ să nimicească sindicatele. Dacă lupta fu înfrîntă se datorește, maĭ cu seamă lipseĭ de organizație, de disciplină și de solidaritate chiar printre lucrătoriĭ sindicațĭ, precum și lucrătorilor berarĭ venițĭ din străinătate și maĭ cu seamă din Germania în sprijinul stapînilor.

Chestiuni privitoare la congres

Cîte-va cuvinte în chestia țărănească

Cred că e incontestabil, cum că mișcarea noastră a mers cam încet pînă acuma; munca întrebuințată n'a dat roadele satisfăcătoare ca în alte țărĭ, unde socialismul a luat un avînt uimitor, și unde tovarășiĭ noștri merg din izbîndă în izbîndă.

Și aceasta nu că n'am avea un proletariat destul de desvoltat, ca acolo, căcĭ cred că nu e de neapărată trebuință, că un individ trebue să fie proletar pînă în măduva oaselor, ca să'l poțĭ aduce la socialism. Un fruntaș socialist din Italia ne spune cum că, mișcarea socialistă este cu mult maĭ mare, povețele prind mult maĭ degrabă rădăcină, și roadele sunt mult maĭ satisfăcătoare acolo, unde țăraniĭ sînt în o stare economică maĭ bună, de cît acolo, unde eraŭ în cea maĭ neagră miserie și ignoranță. Și țaranul nostru nu e așa de bogat ce să nu aibă nevoie de socialism, nicĭ așa da sărac, ca să nu maĭ aibă timp a se maĭ gîndi și la povețele folositoare ale socialismuluĭ, prin urmare, vedem că din punctul de vedere economic, între țăranĭ terenul e foarte priitor socialismuluĭ.

Adevărata cauză că n'am făcut acele progrese între țăranĭ, și că chiar de acuma înainte vom merge maĭ greŭ ca tovarășiĭ din Franța, Germania etc. este că nu avem în primul loc elementele trebuitoare; nu avem încă o linie de conduită, și n'avem un proletariat așa de desvoltat din punctul de vedere cultural, ca ceĭ de acolo.— Prin urmare, vrînd ne vrînd, vom fi silițĭ de a merge maĭ încet.

Sînt foarte mulțĭ oamenĭ în partidul nostru carĭ ar dori ca să lucreze, să fie maĭ folositorĭ causeĭ ceĭ i este scumpă dar îndată și-aŭ pus întrebare— *Cum* să lucrăm, ca să aducem pe țăran în partea noastră?

Apoĭ aicĭ e aicĭ; acel *cum* e toată beleaua, toată cheia și lacătu. Aŭ maĭ lucrat și in bobote, dar munca nu le-a fost încoronată în de ajuns cu succese, s'aŭ descurajat, s'aŭ retras de o parte și așteaptă să se ivească acel *cum* la lumină, pentru ca în urmă înarmat cu dînsul, să înceapă a lucra cu maĭ multă tragere de inimă. Intrebarea este de unde se va ivi acel *cum*? Și cînd va eși la lumina? Oare dacă nu-l avem revină de aicĭ ca să stăm reservațĭ cu mîinile în sin și să-l asteptăm?

Procedînd ast-fel, n'am face de cît o greșală și cred că aflarea aceluĭ om maĭ depandă întru cît-va și de individul care are plăcerea și putința de a lucra. Și a sta reservațĭ, așteptînd aflarea luĭ din localurile redacțiilor saŭ a altor localurĭ, ar fi cam absurd; și cam mult timp încă ar maĭ sta în mizeria și ignoranța de pînă acuma, și cam mult va geme înădușit acel țăran doinaș pînă cînd i se vor da remediile trebuitoare. Nu-ĭ vorba, avem in partid oamenĭ destul de capabilĭ, dar sunt destul de ocupațĭ, și nu le maĭ ajunge timpul de a se ocupa și cu studiarea luĭ *cum*.

Se simte în primul loc însă, lipsa de *propagandiștĭ*; și a fi propagandist socialist în adevăratul înțeles al cuvîntuluĭ, aĭ menirea cea maĭ nobilă, dar eștĭ pus în acelaș timp, în posiția cea maĭ grea. *Nobilă*, fiind că posezĭ idealurile cele maĭ înaintate cu putință, bucurîndu-te de umanitarismul cel maĭ desvoltat, iubirea nemărginită față cu toțĭ ceĭ nedreptățițĭ, obijduițĭ și pentru susținerea cărora trebue să fiĭ gata a îndura toate persecuțiile zileĭ; a fi vrednic de a trece peste toate pedicile ce țĭ sar pune în cale spre a te împedeca de la scopul dorit, a întîmpina foarte multe greutățĭ. De multe orĭ va trebui să călătoreștĭ apostoleste poște întregĭ, pe arșița soareluĭ, pe gerul crneĭ pe coclaurĭ și pe locurĭ necunoscute, ca să fiĭ present la timp, unde causa cea sfîntă te chiamă, unde ceĭ desnădăjduițĭ aŭ nevoe de sfatul, de ajutorul tăŭ.

Și dacă facĭ propagandă unde-va, trebue să te conformezĭ înprejurărilor: trebue ca în primul loc, să studiezĭ caracterul oamenilor în mijlocul cărora mergĭ, să le cunoștĭ nevoile, și să le vorbeștĭ într'un mod destul de popular ca să te înțeleagă. Căcĭ a face propagandă între țăranĭ, nu este nevoe de fraze umflate și de cuvinte tecnice à la Maupasant, Daudet, Schachespeare, Gherea etc. căcĭ atuncĭ nu te înțeleg de loc și dacă te ascultă odată, apoĭ asta o face din politețĕ, dar a doua oară nu-l maĭ vezĭ cît țiĭ hăul; te înconjoară cît pe colo. Și un propagandist socialist nu-ĭ este în de ajuns așĭ cunoaște numaĭ principiile sale, ci trebue să le maĭ cunoască și pe ale adversarilor căcĭ, foarte de multe orĭ i se poate intîmpla.

Ca să-ĭ iasă în cale vre-o odraslă ciocoiască și care îĭ pune niște putregaiun în roate ca să-l împedice de la scopul dorit, și atuncĭ ce te-aĭ făcut dacă nu știeațĭ le arunca cu succes? nu țĭ-a stricat treaba? Cred că da: prin urmare, trebue să ne pregătim din timp, să studiem cu maĭ multă amănunțire chestiile și să le privim maĭ aproape; trebue dar să facem contradictoriĭ, ne trebue școală de oratorie.

Asemenea propagandiștĭ însă nu se pot recruta de cît cel mult 20%.

Cîțĭ aŭ încercat pînă acuma propaganda la sate, aŭ întîmpinat aproape toțĭ diferite piedecĭ, de la slugile ciocoeștĭ; și era lucrul foarte natural ca să li se întîmple așa ceva; ca unora ce nu le vine de loc la socoteală, văzînd că deșteptĭ pe aceĭ ignoranțĭ, și pe spinarea cărora trăesc în huzua. Mulțĭ pretinșĭ propagandiștĭ, văzînd că li se pun atîtea piedicĭ, și ne fiind in stare de a le trece, le-a cam intrat frica în oase și acum caută altă întâlnire cu țăraniĭ; pe la hanurĭ, pe la morĭ, cînd vin prin tirg serbătoarea, etc. Nu zic că-ĭ răŭ și ast-fel, dar trebue de știut că astea is numaĭ niște întîmplărĭ.

Căcĭ ce fel de propagandă veĭ fi în stare să-ĭ facĭ atuncĭ, cînd luĭ îĭ crișcă măseaua după trebĭ, saŭ cînd e mort beat în circiumă?

Sunt sigur, că cea maĭ mare ispravă nu veĭ face; și cînd ne vom reserva pur și simplu la asemenea intîmplățĭ, apoĭ am merge prost de tot. (Nu-ĭ vorbea că pînă acum nicĭ atîta nu s'a făcut măcar). Și mult cu maĭ mare atenție te ascultă țăranul atuncĭ, cînd vede că viĭ de poște întregĭ ca să-l sfătueștĭ, să-ĭ spuĭ păsurile și nevoile, precum și remediile trebuitoare, de cît atuncĭ cînd îl gibueștĭ nitam, nisam la barieră, saŭ în cîrciumă la oraș.

Văzînd țăraniĭ că aŭ tragere de inimă și îĭ doreștĭ binele, atuncĭ eĭ îțĭ sunt ceĭ maĭ bunĭ prietenĭ; și cînd ar maĭ veni atuncĭ vre o slugă ciocoiască ca să te impedece, ia să vezĭ cum se duce dintre țăranĭ dea chiuita, maĭ haĭ dihaĭ ca cînele cu talanca de coadă. Avînd propagandiștĭ vrednicĭ, care mergînd în mijlocul țăranilor să-ĭ deștepte la viața politică, să'ĭ cultiveze dîndu-le sfaturĭ trebuitoare, făcîndu-ĭ în stare de așĭ cunoaște interesul de clasă, alegînd un stat major dintre ceĭ maĭ deșteptĭ și maĭ cinstițĭ, vom căuta a pune mîna maĭ întîĭ pe consiliile comunale, unde este sufragiul universal. Dîndu-le acestora o administrație demnă de toată lauda vom pune mîna cît de curînd pe întregĭ județe, pe mandatele de deputat. (Tacĭ D-le nu mă face prea idealist că dor nu e ceva inposibil), Avînd reprezentanțĭ energițĭ în parlament, urmațĭ fiind de sute de miĭ de desmoștenițĭ, vom deveni o forță foarte puternică și vom sili pe cioclovinele de toate colorile, a se maĭ gîndi și la nevoile poporuluĭ iar nu numaĭ la interesul lor de gașcă. Decĭ, maĭ multă stăruință din partea noastră dacă ar fi, nu ne-ar strica. De și nu suntem așa de experiențĭ de și nu înțelegem în de ajuns modul de a lucra după cum sunt de dibacĭ și înțeleg burghejiĭ de minune modul de a se explota cu toate astea nu trebue să stăm cu mînele în sîn și să așteptăm de la conducătorĭ mură 'n gură. Căcĭ dă or fi vînd și eĭ destule pe cap.

Vecemar-Radeni

INFORMAȚIUNI

PREGATIRILE RUȘILOR

Rusia se pregătește de războiŭ: aceasta nu maĭ e o taină pentru nimenĭ. Am vorbit adesea și din izvoare sigure despre pregătirile eĭ. Iată acum cam ce ne spune *Adevărul*:

Un proectil electric de o putere enormă așezat 20 kilometri de Slobozia-Oneștĭ, aproape de malul Prutuluĭ, își reflectă puternica lumină asupra linieĭ ferate și șoseleĭ din imprejurimĭ.

Afară de aceasta, prin bubuiturĭ de tunurĭ repetate, comandanțiĭ armateĭ ruseștĭ încep să obicĭnuiască pe soldațiĭ rușĭ cu acest soiŭ de exercițiŭ.

Cine știe dacă aceste detunăturĭ nu vor însemna în curînd alt-ceva, de cît niște simple exercițiĭ!

Erĭ a murit d. *Iorgu Radu*, un vechiŭ deputat, a fost în vrîstă de vr'o 95 de anĭ. A lăsat o avere însemnată.

Mîne Ministeriile își vor reîncepe lucrările.

REZBOIUL GRECO-TURC

Turburarea e mare la Atena. E foarte de temut ori poate de dorit o revoluție. In ori ce caz după sfîrșitul războiuluĭ nu e peste putință detronarea și proclamarea republiceĭ.

***

Statul major din Tesalia și cel din Creta a fost destituite ca incapabile. Lumea e indignată contra regeluĭ care s'a crezut capabil a conduce războiul trimițînd ordine prințuluĭ Constantin prin telegraf, de la Atena!

***

Planul nesocotit al prințuluĭ moștenitor a fost să nu ție armata concentrată, ci răslețită în maĭ multe corpurĭ micĭ. Zicea că trebue să atace pe Turcĭ din maĭ multe părțĭ și să-ĭ înconjoare!! Asta c'o armată pe jumătate maĭ mică! Ș'asemenea comandant a fost ținut în fruntea armateĭ, iar cel maĭ capabil general grec, Simolenski a fost dat la o parte pînă acuma.

***

La trecătoarea Mati pare a nu fi fost o luptă mare, ci o retragere fără motiv (Atena).

***

La Atena s'a strigat! «Trăiască republica!» mulțimea a aruncat cu pietre contra ofițerilor.

***

Se așteaptă o luptă navală între escadra greacă din partea Saloniculuĭ si o escadră turcească.

***

Șeful statuluĭ major din Tesalia a fost numit colonelul Smolenitz cu drept de-a-și alege singur pe ceĭ lalțĭ ofițerĭ.

S'aŭ luat măsurĭ pentru apărarea portuluĭ Volo și-a poziției de la Farsal. Vor fi întărite și pozițiile Velestinos Filafateper.

***

De la Constantinopol se depeșază că Mahometanii și Ovreiĭ din Larissa aŭ primit cu ovațiĭ avantgarda turcească. Maĭ mult, că episcopul a făcut rugăciunĭ pentru sănătatea sultanuluĭ.

***

***Adevărul* aduce știrea că Romînia a primit sarcina de-a ținea 'n loc pe Bulgaria, care, contra făgăduinților mobilizează armata.**

Aceasta știre trimesă telegrafic din Viena, dar sequestrata de cenzură!

***

In 1 pta de la Mati, mulțumită strategieĭ prințuluĭ moștenitor un corp slab de Grecĭ s'a văzut atacat de puterĭ întreite (30,000) turceștĭ. Iată cauza înfrîngereĭ și retrageri.

***

Escadra grecească resăriteană a bombardat Dedeagacĭ și Nicopolis.

***

Se comentează mult faptul că sultanul a acordat Serbilor toate cererile privitoare la episcopĭ și la mitropolitul din Weskŭb. Dimpotrivă pe Bulgarĭ îĭ tot amînă.

***

Riciotti Garibaldi a sosit la Atena.

RAPORTUL

Consiliuluĭ general al partiduluĭ social-democrat al muncitorilor din Romînia la al IV-lea congres național

I

DARILE DE SEAMA

ale cluburilor și organisațiilor afiliate la partid

Clubul muncitorilor din Galați

Mișcarea socialistă în Galațĭ a mers dezvoltîndu-se de la 1893 încoace. In urma greleĭ lupte pe care aŭ avut s'o ducă atuncĭ, greviștiĭ brutarĭ din Galațĭ alcătuițĭ în breslă pe lînga clubul muncitorilor, mulțĭ din eĭ, de și izbînditorĭ se retrăseseră din mișcare. Dar, după un scurt interval de nedumerire, de odihnă, mișcarea se avîntă din noŭ, de astă-dată cu maĭ multă hotărîre, și a mers dezvoltîndu-se treptat pînă astăzĭ. Inmulțirea proletariatuluĭ industrial, o dată cu sporirea număruluĭ fabricelor și dezvoltarea lor respîndirea propagandeĭ socialiste printre lucrătoriĭ de port aŭ contribuit în cel maĭ mare grad la această propășire. Propaganda prin mahalale s'a urmat necontenit. S'aŭ ținut maĭ multe întrunirĭ la carĭ aŭ luat parte și muncitoriĭ agricolĭ de prin înprejurimĭ, și ast-fel mișcarea socialistă începe să pătrunda și printre țărănime. In afară de acestea, de la 1895 încoace s'aŭ ținut maĭ multe întrunirĭ publice carĭ aŭ avut cel maĭ deplin succes. La 19 Octombre 1895 s'a ținut o întrunire în vederea alegerilor generale pentru Cameră și Comună; la 30 Iunie acelașĭ an s'a ținut o altă întrunire în sala Teatruluĭ Mare, la care aŭ luat cuvîntul, în mijlocul unuĭ entuziasm desăvîrșit prieteniĭ I. Nădejde, Alexandru Ionescu, I. C. Atanașiu și Deodat Țăranu; la 22 Septembrie 1896 s'a ținu întrunirea de protestare contra nedrepteĭ condamnărĭ a prietenuluĭ nostru Iacob Țăranu, luînd cuvîntul I. C. Atanașiu, D. A. Țăranu și G. N. Darie; în fiine la 5 Januarie 1897 s'a ținut o mare întrunire în favoarea votuluĭ universal și a repaosuluĭ de Duminică, la care aŭ luat cuvîntul prieteniĭ V. G. Morțun. I. Atanasiu, D. Țăranu, Th. I. Teuea, cum și domniĭ deputațĭ Paul Gorgos și V. M. Cogălniceanu, aderențĭ aĭ votuluĭ universal.

Partidul Muncitorilor a luat parte în Galațĭ la trecutele alegerĭ generale, și candidațiĭ săĭ aŭ întrunit. I. Nădejde 30 voturĭ, I. C. Atanasiu 33 voturĭ. și D. A. Țăranu 24 voturĭ. In Ianuarie trecut partidul a luat parte la alegerile parțiale pentru Cameră și I. C. Atanasiu, candidatul socialist a obținut 44 voturĭ la primul scrutin, iar la al doilea scrutin candidatul liberal a reușit numaĭ mulțumita concursuluĭ dat de prieteniĭ gălățenĭ, în contra reacționaruluĭ N. Filipescu. Acest concurs a fost dat 1) ca o manifestație contra partiduluĭ conservator, reacționar și partizan al Rusieĭ, și 2) pentru că d. Sechiari, candidatul liberal a făcut declarațiĭ formale în scris, că este pentru lărgirea dreptuluĭ de vot. Purtarea social-democraților cu această ocazie, a stîrnit potop de injuriĭ și de calomniĭ în coloanele preseĭ conservatoare.

Pe lîngă Clubul Muncitorilor din Galațĭ există și secția de ajutor „Infrățirea Muncitorilor", care dispune de un capital de 1800 leĭ, din carĭ 1570 leĭ s'aŭ depus la casa de economie. In decursul ultimilor doĭ anĭ numeroase ajutoare s'aŭ dat din casa acesteĭ secțiĭ.

Clubul muncitorilor din Galațĭ a sprijinit în acest timp o mare grevă care a izbucnit la fabrica de lemne Goetz și comp, grevă începută la 27 Martie 1896 și sfîrșită la 23 Aprilie 1897.

In anul 1895-97 clubul a avut 154 membri înscrișĭ.

In anul 1896-97 aŭ fost 258 membriĭ înscrișĭ dintre carĭ 125 sînt la curent cu plata și aŭ cărțĭ de membru pe anul curent.

In 1895-96 veniturile clubuluĭ aŭ fost de leĭ 671, 5 banĭ, cheltuelile de 608 leĭ 85 b. prin urmare clubul a avut 62 leĭ 20 b. beneficiŭ. Pe 1896-97 incasările sînt de 568 leĭ 60 b. cheltuelile de 583 leĭ 55 banĭ, decĭ un deficit de 15 leĭ 15 banĭ.

La club se țin întrunirĭ în fie-care Sîmbătă seara regulat. O bibliotecă destul de bogată este tot d'auna la dispoziția muncitorilor.

Clubul muncitorilor din Braila

Clubul Muncitorilor din Brăila s'a întemeiat în luna Martie 1895, cu o lună de zile înainte de trecutul congres, la care a fost reprezentat prin 5 delegațĭ. La începutul mișcăreĭ un foarte mare număr de muncitorĭ — aproape 1000 — s'a înscris în club. Din aceștia s'aŭ cernut, s'aŭ ales muncitoriĭ ceĭ maĭ conștienți așa că astă-zĭ, de și în curent cu cotizația și cu cărțĭ de membru sînt numaĭ 100 membri, aceștia sînt însă ceĭ maĭ convinșĭ și maĭ hotărîțĭ în mișcarea pentru dezrobirea întregeĭ muncitorimĭ din ghiarele capitalismuluĭ internațional.

De alt-fel activitatea clubuluĭ în decursul acestor doĭ anĭ dovedește în de ajuns aceasta.

Foarte mulțĭ dintre *membriĭ înscrișĭ* sînt în restanță cu 3—6 lunĭ și de sigur cea maĭ mare parte din ieĭ se vor pune în curent.

Activitatea organizațieĭ în ceea-ce privește propaganda socialistă, se poate socoti după reușita întrunilor noastre publice ținute în Brăila. Propaganda prin graiŭ, ca și propaganda prin scris—prin ziarul partiduluĭ *Lumea Nouă* și prin broșurĭ — este din ce în ce maĭ activă. In afară de Club, locurile de întîlnire și de propagandă zilnică sînt ceainerile așezate în diferite puncte ale Brăileĭ.

In ceea-ce privește răspîndirea ziaruluĭ *Lumea Nouă*, putem spune că prin desele corespondențe interesante trimise din Brăila de către corespondentul ziaruluĭ *Lumea Nouă*, s'a introdus în toate straturile sociale și, dacă nu e cel maĭ răspîndit, e cel maĭ respectat dintre toate ziarele. Numaĭ datorită campanieĭ ziaruluĭ nostru, dreptatea muncitorilor din stația Brăila a triumfat prin destituirea definitivă a secretaruluĭ stațieĭ și prin permutarea șefuluĭ. Pe lîngă această izbîndă morală, *Lumea Nouă* a eșit victorioasă în campania întreprinsă contra poliției din localitate, și maĭ ales contra militarismuluĭ.

In ceea-ce privește organizările pe bresle, nu putem răspunde tot așa de favorabil, de care-ce pe de o parte Clubul e prea tînăr, iar pe de altă parte, am avut prea mult de lucrat în alte direcțiĭ.

De la întemeierea Clubuluĭ și pînă la 1 Ianuarie 1897 s'aŭ încasat 1122 leĭ, 55 banĭ și s'aŭ cheltuit 625 leĭ 15 banĭ, de unde rezultă, pînă la această dată, un beneficiŭ de leĭ 497.40 banĭ.

Vara trecută, Clubul, în urma maĭ multor neînțelegerĭ și a lipseĭ de fondurĭ, Clubul fiind amenințat în existența sa, consiliul general al partideĭ a trimis pe secretarul săŭ, prietenul Const. Z. Buzdugan, care în timp de treĭ săptămînĭ, ajutat de prieteniĭ ceĭ maĭ hotărîțĭ din mișcarea brăileană, a putut să întrunească pe toțĭ membriĭ conștiențĭ și să lămurească scopul partiduluĭ muncitorilor și necesitatea internaționalismuluĭ mișcăreĭ muncitoare. De atuncĭ Clubul a mers mereŭ progresînd.

La I Maiŭ anul trecut, pentru prima oară s'a desfășurat pe străzile Brăileĭ steagul roșu al dezrobireĭ, și muncitorimea, în număr de cîte-va miĭ, în sunetul cîntecelor socialiste, a manifestat, într'o ordine exemplară, pentru reformele cerute de muncitorime. Atuncĭ, de asemenea Consiliul general trimisese ca delegat în Brăila pe secretarul săŭ.

Mișcarea muncitoare din Brăila se poate spune că e începută și condusă aproape exclusiv de muncitorĭ, ajutațĭ de harnicul nostru prieten V. I. Popovicĭ, corespondentul ziaruluĭ *Lumea Nouă*. Ca chestiĭ de interes local, se simte absolută nevoie să se reorganizeze secția de ajutor, precum și nevoia de propagandiștĭ și de întrunirĭ în port, în timpul cînd muncitoriĭ încetează lucrul.

In sfîrșit, întrunirile publice pe carĭ partidul muncitorilor le-a ținut în Brăila, printre carĭ remarcăm întrunirea în favoarea votuluĭ universal, la care a luat cuvîntul și deputatul socialist V. G. Morțun, aŭ avut tot-d'a-una succesul cel maĭ desăvîrșit, ceea-ce dovedește că Brăila poate deveni o fortăreață dintre cele maĭ puternice ale socialismuluĭ. Același succes l'a avut și conferința filelenică a deputatuluĭ partideĭ.

Clubul muncitorilor din Craiova

Clubul muncitorilor din Craiova a intrat în al șeaselea an al existențeĭ sale. Intemeerea acestuĭ club se datorește inițiativeĭ cîtor-va actualĭ membrĭ, carĭ aŭ început o serie de întrunirĭ în vechiul local din sala Teodoru. După vr'o doĭ anĭ de la întemeere Clubul cîștigă în rîndurile membrilor săĭ pe regretatul Traian Demetrescu. De la venirea luĭ, s'a început o serie de conferințĭ populare carĭ au stabilit bazele mișcăreĭ, Neputîndu-se susține prin propriile sale mijloace—ca orĭ-ce organizație nouă de altfel—clubul a organizat frumoase serbărĭ cîmpeneștĭ și balurĭ populare, toate cu un caracter instructiv: fie-care serbare se începea cu cîte o conferință. Ast-fel muncitoriĭ craioveĭ au putut avea prilejul să asculte cuvîntările prietenilor luminațĭ de la centru: I. Nădejde, G. Diamandi, etc. și o prea interesantă conferință a prieteneĭ Sofia Nădejde: *sînt femeile intelectual inferioare bărbaților?*

In timpul din urmă s'aŭ organizat, pe cît mijloacele Clubuluĭ aŭ permis o serie de conferințe și întrunirĭ publice. Așa, aŭ fost conferința prietenuluĭ *Em. D. Fagure*, despre *societatea Romînească în fața mișcăreĭ socialiste* conferința prietenuluĭ Iacob A. Țăranu, despre *Armata permanentă* și o mare întrunire publică pentru cucerirea repaosuluĭ duminecul, la care a luat cuvîntul și prietenul Al. Ionescu.

In campaniea începută pentru cucerirea *votuluĭ Universal*, Clubul a organizat o mare și impozantă întrunire publică, în care peste 1500 cetățenĭ, salutînd apropiat izbînda a acesteĭ marĭ reforme, aŭ aclamat cuvîntările tovarășilor V. G. Morțun și I. Nădejde.

Trecînd la o altă ramură de activitate, Clubul a tipărit pe cheltuiala sa:

O amintire a baluluĭ social-democrat din 1895, coprinzînd bucățĭ socialiste în proză și în versurĭ și portretele prietenilor C. Dobrogeanu-Gherea, I. Nădejde și V. G. Morțun.

2) Conferința prieteneĭ Sofia Nădejde: *sînt femeile intelectuale inferioare bărbaților?*

3) Un almanah socialist, vîndut cu ocazia baluluĭ de la 6 Ianuarie 1897.

Afară de acestea un membru al Clubuluĭ din Craiova a tradus și rezumat din nemțește broșura luĭ I. Stern „Ce este și ce vrea socialismul", apărută în editura ziaruluĭ «Lumea Nouă».

Clubul a lucrat, pe cît ia stat prin putință, pentru răspîndirea ziaruluĭ partideĭ la care a contribuit foarte mult prietenul I. V. Prenta, ocupîndu-se timp de un an aproape exclusiv cu vînzarea ziaruluĭ „Lumea Nouă".

Cu toate aceste succese morale, cotizațiile se încasează cu multă anevoință și foarte neregulat. Aceasta se datorește și neînțelegerilor provocate de cițĭ-va membriĭ, carĭ aduc în dezbaterea Clubuluĭ chestiĭ personale cu totul streine de mișcare. Așa se explică de ce din 264 membriĭ înscrișĭ, numaĭ 40 aŭ cărțĭ de membru pe 1897, iar numărul celor carĭ sînt în curent cu plata cotizațiilor, se reduce la 15.

Din ultimul bilanț al Clubuluĭ, încheiat în ziua de 25 Februarie 1897, se constată la veniturĭ suma de leĭ 910,08 b., la cheltuelĭ 718 leĭ 27 b., de unde rezultă un excedent de leĭ 91,80 b., aflațĭ în cassa Clubuluĭ la 25 Februarie.

Clubul Muncitorilor din Iașĭ

Clubul Muncitorilor din Iașĭ este cel maĭ vechiŭ, dacă nu cel maĭ activ din țară. Slab cum este, avînd de luptat cu multe greutățĭ el a adus totu-șĭ roade frumoase. După plecarea prietenuluĭ Nădejde din Iașĭ, Clubul a avut maĭ multe greutățĭ de întîmpinat, maĭ ales după congresul III, cînd s'a făcut oare-carĭ dezbinărĭ în sînul săŭ. Să sperăm însă că, cît de curînd, aceste greutățĭ vor fi învinse, spre folosul clubuluĭ și al mișcăreĭ.

Dacă activitatea clubuluĭ nu s'a prea simțit în oraș, ea a dat roade însă prin propagandă necontenită făcută prin mahalalĭ și prin satele înconjurătoare. Grație aceșteĭ propagande s'a întemeiat în satul Lucenĭ, comuna Stînca un club de muncitorĭ, unde se fac întrunirĭ și se citesc cărțĭ folositoare muncitorimeĭ. Intrunirĭ s'aŭ maĭ ținut de asemenea și prin alte sate, ca: Aroneanu, Cîrligul, Radiul Aldeĭ, Bîrleștĭ, etc.

Clubul numără 90 de membrĭ înscrișĭ, dintre carĭ numaĭ 10 sînt în curent cu cotizația și 37 aŭ cărțĭ de membru pe 1896—97.

Clubul nu s'a putut ocupa încă de organizația pe bresle. «Lumea Nouă» se desface cîte 120 exemplare pe zi, afară de abonațĭ. In cursul acestuĭ an s'aŭ distribuit peste 3000 broșurĭ. Intrunirile se țin la Club în toate duminicele și serbătorile. Veniturile Clubuluĭ sînt de 110 leĭ 55 b., cheltuelile de 83 leĭ 20 b. de unde rezultă un beneficiŭ de 17 leĭ 35 b. aflătorĭ în cassa Clubuluĭ la 10 Martie 1897.

Afară de alte întrunirī în Iașī s'a maī ținut și o foarte importantă întrunire în favoarea votuluī universal, la care a luat cuvîntul și prietenul V. G. Morțun. Clubul Muncitorilor, și-a făcut datoria, contribuind la reușita acesteī frumoase întrunirī.

Clubul Muncitorilor din Ploești

In privința activitățeī clubuluī muncitorilor din Ploeștī de la congres încoace putem nota următoarele:

a). S'aŭ ținut 21 de conferințe științifice și literare de către I. Nădejde, V. G. Morțun, Al. G. Radovicī, I. Teodorescu, E. D. Fagure, C. Dobrogeanu Gherea, Sofia Nădejde, Al. Ionescu, S. Sanielevicī, C. D. Anghel, și alțiī.

b). Intrunirile obicīnuite s'aŭ ținut la Club Sîmbătă seara.

c). Clubul ploeștean a editat broșura „Cartea de citire socialistă" în 3000 exemplare a 20 b. din aceste 500 exemplare s'aŭ donat partideī.

Numărul membrilor înscrișī pe anul 1895 a fost de 47, din carī numaī 30 în curent cu cotizația și cu cartea de membru. Numărul membrilor înscrișī pe 1896 a fost de 56 dintre carī 52 aŭ carte de membru și numaī 35 sunt în curent cu cotizațiile lunare.

Broșurī socialiste în acest interval de doī anī s'aŭ vîndut pentru suma de 96 leī 10 b. Azī se găsesc spre vînzare în biblioteca clubuluī cărțī socialiste în valoare de 242 leī 50 b.

Veniturile pe 1895 aŭ fost de 834 leī 25 b. iar cheltuelile de 910 leī 65 b. de unde un deficit de 76 leī 40 b. Pe anul 1896 s'a încasat 913 leī 45 b. și s'a cheltuit 1218 leī 65 b. de unde un deficit de 302 leī 30 b.

Clubul muncitorilor din Bîrlad

Intemeiat acum doī anī, Clubul Muncitorilor din Bîrlad e încă slab, ca orī-ce organizație nouă. Se simte și aicī, ca maī pretutindenī, lipsa de elemente de agitație luminată. Pînă acum veniturile de abia acoper cheltuelile și deficitul din aniī trecuțī.

Astă-zī mișcarea începe să prindă o nouă viață.

In fie-care Duminică se țin întrunirī și conferințī. Membriī în curent cu cotizația și cu carte de membru sînt 30.

Clubul muncitorilor din T.-Măgurele

S'a înființat la 1 Ianuarie 1897. Membri înscrișī sînt 49 însă numaī 11 în curent cu cotizația și cu carte de membru. Cu toate greutățile și piedicele puse de patronī în calea mișcăreī, muncitoriī din T.-Măgurele vin tot-d'a-una în mare număr la întrunirile provocate de Club. Se simte și aicī nevoia de propagandiștī luminațī, și, maī întăi de o mare întrunire publică, care să dea impuls mișcăreī.

Pînă la 13 Martie anul curent veniturile aŭ fost de 57 leī, cheltuelile de 23 leī, și 25 banī, decī un beneficiŭ de leī 33, și 75 banī,

Clubul Muncitorilor din Călărașī

Prin stăruința cîtor-va muncitorī conștiențī s'a întemeiat în 28 Aprilie 1896 și în Călărașī Clubul Muncitorilor „Frăția." Din cauza neexperiențeī, cît și din cauza unor neînțelegerī, neevitabile la începutul uneī mișcărī, Clubul Muncitorilor din Călărașī stă azī în aceiașī categorie ca și cel din Focșanī. Una din cauzele acesteī slăbiciunī e că s'a hotărît să poată fi înscrișī în Club și copiiī de la 1 an în sus. Membriī înscrișī în acest Club sînt 200, dintre carī foarte puținī însă maī cotizează. Clubul posedă încă un mobilier bogat, în valoare de cîte-va sute de leī și un capital de 30 leī. Acum în urmă 20 de membri conștiențī aŭ hotărît reorganizarea Clubuluī.

Clubul muncitorilor din Lucenī

(com. Stînca, jud. Iași)

Intemeeat la 15 August 1896 prin stăruința propagandiștilor de la Clubul Muncitorilor din Iașī, el n'a început să se organizeze temeinic de cît de la 1 Ianuarie 1897. Are 45 membri înscrișī din carī 9 în curent cu cotizațiile și 4 cu cărțī de membru. Maī în toate sărbătorile se țin întrunirī micī și din cînd în cînd marī întrunirī publice de sătenī, cum a fost cea de la 16 Februarie 1897. Clubul a respîndit 60 broșurī *Dezrobirea Muncitorilor* și maī multe manifeste cu alarma votuluī universal, atît în comuna sa, cît și în cele împrejmuitoare.

Așa mic cum este, Clubul Muncitorilor din Lucenī e un început îmbucurător de propagandă socialistă printre sătenī.

Clubul Muncitorilor din Focșanī

In Focșanī s'a întemeiat de vre-un an Clubul muncitorilor „Unirea". Mergînd bine la începnt mai tîrziŭ a slăbit din pricina neînțelegerilor și a inconștiențeī cîtor-va membri, carī s'aŭ luat după vorbele unor oamenī doritorī de discordie și de foloase materiale personale.

Cîțī-va membri luminațī își daŭ toate silințile să dea o nouă viață clubuluī și de sigurī vor reuși.

(Va urma)

ULTIME INFORMATIUNI

D. Al. Paciurea, pensionar din strada Popa-Nan No. 38, Lunī la orele 12 a tăiat cu un topor nasul și gura soțieī sale Anica; iar el s'a tăiat cu un briciŭ la gît. In această stare ambiī s'aŭ transportat de către secția 44 la spitalul Colțea.

Femeia Anica Alexandrescu a voit să lepede o fetiță în etate ca de 2 săptămînī, la bariera Slobozia. Prinsă asupra faptuluī, a fost condusă secțieī 31.

* * *

S'a condus secțieī 4 femeia Marița Neagu, care a fost prinsă lepădînd un copil pe gîrlă, în dosul haleī de pește.

Erī, pe la orele 5 și jumătate, pe cheiul sting al Dîmbovițeī, în dreptul strade Tăbăcarī s'a găsit înecat cadavrul unuī individ necunoscut, în etate ca de 45—50 anī. Pare a fi italian. Cadavrul s'a transportat la Morgă.

Consiliile generale ale județelor se vor întruni mîine în sesiune extra ordinară, spre a rezolvi chestiunea referitoare la reglementarea caselor de pensiunī pentru funcționariī județenī.

In zilele de 17, 18, 19, și 20 Aprilie se va ține la Constanța congresul corpuluī didactic.

De la Brîncoveneasa

Servitoriī și servitoarele spitaluluī Brîncovenesc aŭ refuzat hrana ce li se dădea, de oare ce, pe lîngă că era una și aceeașī zilnic, era și cu desăvîrșire proastă. Eī cer să li deie salariile ca înainte fără nicī o reținere pentru masă, rămînînd să se înlesnească cum li va cădea maī bine. Faptul împotrivireī lor este pentru noī vie dovadă și de dreptatea lor, căcī nu de un caprițiu se împotrivește cel ce muncește din greŭ unuī regim, fie și maī prost. Se crede că la Brîncoveneasa nepăsarea de hrana servitorilor a trecut peste orī-ce margine, dacă a fost nevoițī sărmanī oamenī iī refuze

Procedeul la care aflăm că s'ar recurge de a se alege o parte din personal spre a fi înlocuită, de a se intimida cealaltă spre a se supune unuī regim de hrană detestabil, ni se pare cu totul nedemn. Ar face bine administrația, să nu-și maī încarce sufletul și cu păcatul aceste. Are atîte de ispășit.

Alaltă-erī, individul Alecu Alexandru în etate de 38 anī, din strada Clopotariī Noui No. 34, pe la orele 12 noaptea a încetat subit din viața dintr'un atac de epilepsie.

* * *

De către secția 42 s'a trimis spitaluluī Colțea individul Niculae Stănescu, care a fost găsit pe stradă grav bolnav.

RAZBOIUL

—Prin fir telegrafic—

Atena 15 Aprilie.— Camera convocată extra-ordinar va publica un manifest cerînd poporuluī să se liniștească.

Mulțimea manifestează dușmănește înaintea cameręī și a palatuluī.

***Atena 15 Aprilie.*— Situația guvernuluī Deliani e periclitată.**

Se crede că Rallis va fi chemat să facă un minister noŭ.

Constantinopol 15 Aprilie.—Filipiada a fost luată îndărăt de Turcī. Greciī abia se maī țin în partea luī Kampu Potamion. S'aŭ trimes oștī la Ianina.

***Paris 15 Aprilie.*— Armata de la Farsal e doritoare de luptă.**

Guvernul Deliani a demisionat.

Se crede că va cădea și dinastiea.

Berlin 16 Aprilie.— **In lupta de la Mati Greciī ar fi avut 300 de morțī, 700 de rînițī și 10,000 dispăruțī.**

***Londra 15 Aprilie.*—E temere de grave complicațiī în Creta din pricina ordinelor ce-a primit Vassos contra ocupatorilor porturilor.**

Atena 15 Aprilie.—*Escadra grecească de răsărit a primit ordinul să bombardeze Salonicul. Turciī se pregătesc pentru apărare.*

Atena 15 Aprilie.—**Circulă zvonul că guvernul grec în urma uneī consfătuirī intime a luat hotărîrea de a chema pe prințul moștenitor Constantin și statul săŭ major.**

Atena 15 Aprilie.— **S'aŭ cerut telegrafic și s'aŭ trimes imediat noī trupe în Epir pentru a susține armata de acolo.**

Viena 15 Aprilie.—**Se depeșază din Atena că mișcarea populațieī contra dinastieī ea proporțiī îngrijitoare. Manifestațiile se succedează necontenit, strigăte de «Trăiască republica» se aud mereŭ, iar armata nu îndrăznește să atace mulțimea.**

Constantinopol 15 Aprilie.—**Fața de informațiile pozitive ale guvernuluī turc flota turcească a primit ordin să înainteze spre Salonic. Probabil că se va naște o luptă serioasă. Asta se poate cunoaște după pregătirile floteī turceștī,**

Imparatul Austriei la Petersburg

— Prin fir telegrafic —

St.-Petersburg, 15 Aprilie. — *Impăratul Austrieī, însoțit de arhiducele Othon, a sosit azi. I s'a făcut o primire splendidă. Țarul a îmbrățișat călduros pe împăratul Franț Iosef. De la gară în strigătele entuziaste ale mulțimeī, ceī doī împărațī s'aŭ dus la palatul de iarnă, unde împăratul Austrieī a salutat pe țarina.*

— La prînzul, care s'a dat în onoarea împăratuluī Franț Iosef, țarul Nicolae a pronunțat un discurs în care a declarat că el vede în această vizită un semn de armonie, care domnește între cele două imperiī și o garanție pentru pacea generală.

* * *

Impăratul Franț Iosef a mulțumit Țaruluī și a spus că se va socoti foarte ferivit ca să compleze pe concursul Țaruluī pentru a putea realiza pacea.

Bea în sănătatea familieī imperiale.

ULTIMA OARA

O telegramă particulară primită de ziarul Patris din Atena spune următoarele:

Rallic și membrii marcanțī aī opozițieī aŭ fost invitațī astăzī la palat unde aŭ expus maī multe adevărurī. Astăzī s'a convocat Camera. Se vorbește despre o remaniare ministerială. Pericolul care amenință înnăuntrul țărī, s'a înlăturat.

APEL

La comuna Dărmănescī, din județul Bacău, s'a luat hotărîrea de a se întemeia uă biblioteca populară pentru țăranii din acel sat și la nevoie și pentru ceī din satele mărginașe.

In cele maī multe țerī și chiar la frații de peste munți. sunt bibliotecī — unele stabile, altele ambulante din carī poporul de la țară se adapă cu cunoscințe noī.

Dat fiind că poporul nostru sătenesc, în deosebi, stă din nefericire cu mult în urma celor l'alte popoare în privința cultureī: dat fiind, că maī cu seamă din lipsa mijloacelor de a'șī procura cărțī folositoare, gustul de a cetī nu există maī de loc la țăraniī noștriī, rămîne n'î sarcina celor cu dor de țară și dragoste pentru popor ca să lupte și să vie în ajutorul acelora carī au păstrat de veacurī naționalitatea și pămîntul romînesc.

Numaī cînd pătura populară va fi maī cultă, maī conștientă de drepturile și de datoriile sale, numaī atuncī vom putea spera pentru țară într'uă soartă maī bună!

Și citirea de cărțī bune și folositoare, maī mult de cît orī-ce, este un puternic sprijin întru desvoltarea intelectuală a poporuluī nostru.

In zilele de serbătorī și peste iarnă, cînd țăraniī nu aŭ ce lucra, eī se vor obicinui— cu timpul ca maī bucuros să stea împrejurul vetreī orī pe prispă și să asculte pe un tovarăș orī pe un copil citindu-le lucrurī noi, bune și folositoare pentru eī, de cît să se dedea leneī, orī să se înfunde în cărciumī unde își perd sănătatea, timpul și puținiī banī cu amarnică muncă agonisițī.

Pentru aceea, facem un apel călduros la toate inimele generoase la instituțiunī, redacțiunī de ziare, autorī, editorī și particularī ca să binevoiască a dărui, pe cît i vor lăsa inima și pe cît le vor permite mijloacele, cărțī folositoare țăranilor, orī chiar banī din carī să se cumpere cărțī.

Numele donatorilor și donațiunilor se vor publica la timp prin presă și prin Monitorul Oficial.

Bine-voitoriī pot trimete pe adresa delegatuluī nostru: **C. Boureanu Invățător** *(pentru biblioteca satuluī)* **Dărmănescīī. Jud. Bacăŭ** *(prin Tg.-Ocna).*

Comitetul

BIBLIOTECA SOCIAL-DEMOCRATĂ

Casa rurală, de V. G. Morțun	—.10
Al II-lea respuns la Masagiŭ de V. G. Morțun	—.10
Al III-lea » » »	—.10
Al VI-lea » » »	—.10
Al V-lea » » »	—.10
Repausul de Duminică	—.05
Chestiea Evreească	—.10
Ideĭ Subversive	—.05
Legea Minelor și Socialiștiĭ	—.10
Tactica Social-democrației	—.10
Statul viitor și social-democrația	—.10
Ce este și ce vrea socialismul	—.10
Carte de citire socialistă	—.20
Dare de seamă despre dezbaterile congreruluĭ II al social-democrațieĭ din Romînia	—.05
Dare de seamă despre dezbaterile congresuluĭ III.	—.10
Manifestul socialist (trad. de I. Nădejde)	—.20
Chestia socială, de Amicis	—.10
Colecțiea revisteĭ sociale	6.—
Critica socială	3.—
Sînt femeile inferioare bărbaților? conferință de Sofia Nădejde	—.50
Evoluția proprietățeĭ de Paul Lafargue (traducere de Vera)	—.10
Socialism utopic și socialismul sciintific de Fr. Engels	—.25
Albumul «Lumeĭ Nouă» ilustrate	5.—
Karl Marx (tabloŭ)	1.—
Lassalle (tabloŭ)	1.—
Apologia luĭ 1 Maiŭ (tabloŭ)	—.50
Deputațiĭ social-democrațĭ din Reichstagul German (tabloŭ)	1.50
Stefan Huducĭ, piesă intr'un act de V. G. Morțun.	
Fulnica Hincu, pesă în patru acte de V. G. Morțun.	
Pascal Fargeaŭ, dramă intr'un act, tradusă de V. G. Morțun.	—.20
Deputatul pălmuit, comedie localizată de V. G. Morțun	—.20

Toate broșurile și tablourile social-democrate se află de vînzare la redacția ziaruluĭ *Lumea Nouă*, la toate cluburile social-democrate și la principalele librăriĭ din țară.

Lito-Tipografia «POPULARA» Pasagiul Romîn, 12.— Bucurescĭ.